

Remissvar Sänkt flygskatt (Fi2024/01009)

Swedavia AB har tagit del av förslaget om sänkt flygskatt och lämnar sina synpunkter i enlighet med nedan.

Sammanfattning av Swedavias synpunkter

- Flyget har en avgörande roll för Sveriges framtida utveckling, men det råder ingen tvekan om att flygets negativa klimatpåverkan måste minimeras
- Swedavia ställer sig positiva till förslaget om sänkt flygskatt, men anser att den behöver tas bort helt
- Swedavia menar att Fit for 55 innebär att EU – och därmed Sverige – har fått en marknadsbaserad och effektiv styrmekanism som möjliggör flygets klimatomställning.
- Swedavia menar att den svenska flygskatten saknar klimatnytta, att den skadar svenskt konkurrenskraft och försämrar nationell och internationell tillgänglighet på ett sätt som i sig borde vara ett tillräckligt starkt motiv att avskaffa den helt

Fördjupad redogörelse av motiven bakom Swedavias synpunkter:

Fit for 55 ger förutsättningar att ställa om flyget i hela Europa, inklusive Sverige

Vid införandet av flygskatten var syftet att flyget skulle bära sina egna klimatkostnader och därmed bidra till Sveriges miljömål. Vi ser däremot att utvecklingen inom EU, särskilt med skärpningen av EU ETS och införandet av ReFuelEU Aviation-förordningen, har skapat starka incitament för minskade utsläpp inom flygsektorn. Utsläppshandelsdirektivet och de nya reglerna kring hållbara flygbränslen bidrar till en effektiv klimatstyrning på internationell nivå.

Från och med 2025 kommer även icke-koldioxideffekter från flyget, såsom utsläpp av kväveoxider och sotpartiklar, att övervakas och rapporteras inom ramen för EU ETS. Detta innebär en betydligt mer omfattande kontroll och uppföljning av flygets totala klimatpåverkan. Den ökade kostnaden för utsläppsätter och de nya kraven på hållbara bränslen skapar en mer robust mekanism för att minska flygets klimatpåverkan än flygskatten.

Vi menar därför att flygskatten, med Fit for 55 på plats, enbart blir en ekonomisk pålaga som belastar flygbranschen utan att ge någon ytterligare klimatnytta.

Flygskattens ekonomiska effekter försämrar Sveriges och Arlandas internationella konkurrenskraft och tillgänglighet.

Flyget har en avgörande betydelse för den nationella och internationella tillgänglighet som är nödvändig för Sveriges konkurrenskraft och framtida utveckling. Därför är det oroande att såväl inrikes- som utrikesflyg till Arlanda minskade mellan 2018 och 2023, inrikes minskade med 32 procent och utrikes med 24 procent. Även om vi ser en viss tillväxt på utrikestrafiken så fortsätter inrikestrafiken att utvecklas negativt, vilket är bekymmersamt eftersom inrikesflyget spelar en viktig roll för att transportera resenärer som anländer eller ska resa vidare med utrikesflyg,

Konkurrensen om att attrahera flyglinjer till viktiga internationella destinationer och hubbar blir allt hårdare mellan främst de nordiska huvudstadsflygplatserna, och vi tvingas tyvärr konstatera att Sverige tappar i nationell och internationell tillgänglighet.

En avgörande faktor för att vända den negativa utvecklingen är att kunna erbjuda konkurrenskraftiga flygplatsavgifter. Detta gör Swedavia idag, men när flygskatten läggs på Swedavias avgifter vänds hela kalkylen. Flygskatten försvagar inte bara Arlandas konkurrenskraft, den har också negativ påverkan på flyget generellt. Eftersom den gör det dyrare för flygbolag att operera från och till Arlanda jämfört med flygplatser i Sveriges närområde, har den negativa effekter på tillgängligheten. Som exempel kan nämnas att när Ryanair lade ner sin inrikestrafik angav bolaget flygskatten som en faktor. Konsekvensen av att Ryanair slutade flyga inrikes blev att Luleå, Skellefteå, Visby, Malmö och Göteborg fick försämrad nationell och internationell tillgänglighet.

Flygskatten har sedan införandet påverkat det svenska flygets konkurrenskraft negativt och inneburit kraftig ökade kostnader (mellan 2018–2023 har det svenska flyget betalat 5,4 miljarder i flygskatt). De skärpta reglerna som följer med EU ETS tillsammans med nya ReFuel EU Aviation innebär kostnader för flygbolag och drivs på en enhetlig europeisk nivå. Att behålla flygskatten för svenska flygföretag ovanpå dessa EU-regler skapar en obalans som ytterligare försämrar deras konkurrenssituation.

Sammanfattning

Swedavia anser att förslaget om att sänka flygskatten är positivt men att det inte är tillräckligt. För att stödja en hållbar utveckling av flyget och säkerställa konkurrenskraft och tillgänglighet, samt stärka Arlandas position gentemot Köpenhamns flygplats, bör flygskatten avskaffas helt.

Vi vill därför uppmana regeringen att noga överväga ett fullständigt avskaffande av flygskatten i ljuset av de kraftfulla klimatåtgärder som redan införts på EU-nivå.

Jonas Abrahamsson
VD Swedavia AB